

'Zuiderzeelijn van nationaal belang'

Groningse hoogleraar Jouke van Dijk schrikt van 'dom' kabinetbesluit

Het kabinet legt de lang verwachte Zuiderzeelijn tussen Schiphol en Groningen niet aan. Hoogleraar Jouke van Dijk begrijpt daar niets van: „Deze spoorlijn is niet alleen voor de noordelijke regio, maar voor heel Nederland van belang.”

ZUIDERZEELIJN

door onze redacteur Ruurd Ubels

GRONINGEN - „Nee, natuurlijk vallen we nu in het Noorden niet aan ellende ten prooi. Net zoals de Randstad niet in elkaar valt als we morgen de spoorlijn tussen Amsterdam en Utrecht sluiten. Maar goed voor de economie is het niet.” De provinciebestuurders in het noorden van het land zijn zwaar teleurgesteld over het besluit dat de CDA/PvdA/CU-coalitie vrijdag heeft genomen. Jouke van Dijk, hoogleraar regionale arbeidsmarktanalyse aan de Rijksuniversiteit Groningen, kan dat goed verklaren. „Het is niet goed aan te geven hoeveel banen een Zuiderzeelijn het Noorden kan oplevert. De schattingen variëren van enkele honderden tot enkele duizenden. In z'n algemeenheid kun je zeggen dat nieuwe infrastructuur altijd goed is voor de ontwikkeling van een regio.” Een paar jaar geleden verplaatste Philips

een ontwikkelingscentrum van Groningen naar Amersfoort, want het hoogopgeleide personeel dat Philips zocht, woonde vooral in de Randstad. Als er toen een snelle treinverbinding tussen de Randstad en Groningen was geweest, zou Philips misschien niet weggetrokken zijn. Duurt een reis van Schiphol naar Groningen nu 140 minuten met de Inter-city, dat kan via de Zuiderzeelijn zeker veertig minuten sneller, aldus hoogleraar Van Dijk.

Betuwelingsyndroom

Het stoort de Groninger hoogleraar, die al jaren strijdt voor de komst van de Zuiderzeelijn, als mensen zeggen dat de spoorlijn alleen goed is voor het Noorden. „In de Randstad loopt men tegen de grenzen van de groei aan en daarom is de Zuiderzeelijn van nationaal belang. De groei van de arbeidsproductiviteit wordt in ons land geremd door de vele files in de Randstad. Het zou voor de economie van Nederland veel beter zijn

als we onze activiteiten spreiden en dat wordt makkelijker als er tussen regio's snelle verbindingen zijn. Is het niet vreemd dat er wordt gesproken over landaanwinning vóór de Noordzeekust, terwijl er nog ruimte en goedkope grond in het Noorden is?”

Van Dijk bestrijdt de visie van minister Camiel Eurlings (Verkeer en Waterstaat) dat de Zuiderzeelijn verliesgevend zal zijn. „De kosten bedragen drie tot vijf miljard euro. Het rijk zou een kleine drie miljard neerleggen en de regio's en het bedrijfsleven de rest. Het rendement zal op termijn tussen de nul en de drie procent bedragen.”

Het kabinet heeft last van het Betuwelingsyndroom, betoogt van Dijk. Maar de aanleg van de Zuiderzeelijn is wat anders dan die van de Betuwelijn: „Voor deze laatste waren veel viaducten, bruggen en andere impassingen in het landschap nodig. Maar het tracé van de Zuiderzeelijn wordt al jaren leeg gehouden. We hoeven niets af te breken en ook

kent het traject relatief weinig kanalen andere zaken die dure oplossingen vergen.”

Bovendien zitten de grootste kosten van de aanleg van de Zuiderzeelijn in het gedeelte tussen Schiphol en Lelystad, meent Van Dijk. „En daar wil het kabinet wel nieuw spoor neerleggen.”

Hulp

Als alternatief stelt het kabinet twee miljard euro beschikbaar om de noordelijke economie te stimuleren. Zo gaat er extra geld naar de aanleg van de zuidelijke ringweg Groningen.

Van Dijk reageert cynisch. „Elke weg in het Noorden valt onder de noemers 'hulp' en 'regionaal'. Dan moeten we blij zijn als een kabinet extra geld beschikbaar stelt. Maar wordt er een weg in de Randstad aangelegd, dan heet dat 'noodzakelijk' en 'nationaal beleid'. Maar de Groninger ringweg is ook gewoon nodig.”

De hoogleraar heeft de hoop op de aanleg van de Zuiderzeelijn nog niet verloren. „Er komt nieuw spoor tussen Schiphol en Lelystad en er komt eindelijk een lijn tussen Groningen en Heerenveen. Nou, dan ben je erg dom bezig als je de schakel door de Noordoostpolder niet aanlegt. Dat middenstuk van Lelystad naar Heerenveen zal er dus ook wel eens komen. Waarom doen we het dan nu niet in één keer goed?”

Provincie belegt extra vergadering

Vanavond om zes uur komen de Provinciale Staten (PS) van Groningen bijeen voor een spoedeffectief debat over de Zuiderzeelijn. De PS willen zich beraden op de ontstane situatie voordat de Tweede Kamer zich over het kabinetbesluit buigt. De Groninger commissaris van de koningin, Max van den Berg, vindt het besluit „onbegrijpelijk en slecht voor het Noorden”.